

Dramaturgia, žánery a americká trojaktovka

Mgr. BcA. Miroslav Vlček, Ph.D.

Dramaturgická analýza, jaro
2021

Dramaturgia ?

STAVBA žánru/stanice/inštitúcie/festivalu

- Divadelný dramaturg
  - Vyberá hru, analyzuje ju, pracuje na nej s režisérom, “garant tvorby” diela, a niekedy aj inštitúcie.
- Rozhlasový/televízny dramaturg
  - Prijíma a schvaľuje námet, synopsisu, scenár, pripomienkuje natáčanie, strih.
- Filmový dramaturg
  - = sript-editor
- Festivalový dramaturg
  - Vyberá kapely, účinkujúcich, off-program...

Žáner

- Žáner ako plán, ako formula, ktorá prechádza, programuje a vzorkuje priemyslovú produkciu.
- Žáner ako štruktúra, ako formálna kostra, na ktorej sú jednotlivé filmy založené.
- Žáner ako značka, ako meno ústrednej kategórie pre rozhodovanie a komunikáciu distribútorov a vysvatavovateľov.
- Žáner ako kontrakt, ako pozícia pre sledovanie, ktorá je požadovaná od každého žánrového filmu publikom.

Motal a kol. 2012

Klasická naratívna
štruktúra.

Alebo americká
trojaktovka

Kompozícia ???

- Aristoteles: Poetika.
  - Príbeh = “štruktúra incidentov” (akcií) – logicky nadväzujúcich na seba, uvedomenie a utrpenie protagonistu.
  - Protagonista trpí (“pathos”), lebo sa mu dejú zlé veci (“peripetia”) až nakoniec si uvedomí (“anagnorisis”) ako problémy vyriešiť.
- Freytag, G.: Die Technik des Dramas. 1944.
  - Expozícia
  - Kolízia
  - Kríza
  - Peripetia
  - Katastrofa

Welcome in USA!

- “Nejdůležitější u scénářů [...] jsou emoce. Přesněji řečeno – jde o ovládání a usměrňování diváckých emocí tak chladnokrevně a vypočítavě, aby publikum reagovalo daným způsobem a v danou chvíli přesně podle přání scenáristy.”

Americká trojaktovka = konvenčný model

- Najrozšírenejší
- Najefektívnejší
- Najzákladnejší
- Najbezpečnejší

A čo to je?

- Jednotlivé dejové úseky, ktoré smerujú k jasnému záveru.
- Postave sa niečo stane, dá ju to do pohybu a niekde skončí.

Prvé dejstvo – predstavenie sveta (“expozícia”) (25 – 30 min):

Počiatočný stav =>

=> narušenie rovnováhy (“catalyst” / “call to adventure” / “čo to – čo to?”) =>

=> bod obratu: “climax” / “first act break” / “nedá sa inač”.

Druhé dejstvo

Hrdina zažíva dobrodružstvo v svete plnom prekážok, prekvapení a nových spojencov (“fun and games”) =>

=> THE MIDPOINT = obrovský (ne)úspech => dosť bolo srandy =>

=> blízkosť smrti (“page 80 crash”): “all is lost” & “dark night of the soul” =>

=> bod obratu: “aha moment”

Tretie dejstvo (15 – 30 min)

Vyvrcholenie (“climax”) – a žili (ne)šťastne až kým nepomreli

Prvé dejstvo – predstavenie sveta (“expozícia”) (25 – 30 min):

Počiatočný stav =>

narušenie rovnováhy (“catalyst”/ “call to adventure” / “čo to – čo to?”) =>

bod obratu: (“climax”/ “first act break” / “nedá sa inač”).

Druhé dejstvo:

Hrdina zažíva dobrodružstvo v svete plnom prekážok, prekvapení a nových spojencov (“fun and games”) =>

THE MIDPOINT = obrovský (ne)úspech => dosť bolo srandy =>

blízkosť smrti (“page 80 crash”): “all is lost” & “dark night of the soul” =>

bod obratu: aha moment.

Tretie dejstvo (15 – 30 min):

Vyvrcholenie (“climax”) – a žili (ne)šťastne až kým nepomreli

Once again?

- D4Darious: 3 Act Structure - Story Structure Tips - Screenwriting
  - <https://www.youtube.com/watch?v=H6QD5Pbc50I>

Scénář pro 21. století

Linda Aronsonová

SAVE THE CAT!

The Last Book On Screenwriting That You'll Ever Need

BLAKE SNYDER

NEWLY REVISED AND UPDATED

SYD FIELD

SCREENPLAY

THE

FOUNDATIONS

OF

SCREENWRITING

A STEP-BY-STEP GUIDE FROM CONCEPT
TO FINISHED SCRIPT

THE WRITER'S JOURNEY

MYTHIC STRUCTURE FOR WRITERS

THIRD EDITION

CHRISTOPHER VOGLER

